

Programma 7 Landbouw en voedsel

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

Deze begroting is voor wat betreft de activiteiten en set van indicatoren afgestemd op de huidige beschikbare middelen. Na behandeling van de Uitvoeringsagenda Landbouw & Voedsel 2024-2027 zullen de beschikbare middelen en prestaties hierop worden aangepast. Dit zal worden aangepast bij Burap-I 2025.

De uitdagingen voor de agrarische sector zijn nog onverminderd groot. Emissies van ammoniak, methaan, geur en fijn stof vanuit stallen en de uitspoeling van nitraat naar grond- en oppervlaktewater en schadelijke gevolgen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen vanuit het grondgebruik. En daarbij vormen de wisselende weersinvloeden een grotere uitdaging.

De verwachting is dat na een lange periode in 2025 –met behulp van met name luchtwassers- in de sectoren met hokdieren weer daadwerkelijk investeringen in stalaanpassingen worden gerealiseerd, gericht op het verminderen van emissies. In 2025 zullen we blijven inzetten –samen met andere partijen- op innovatie om brongerichte stalsystemen te ontwikkelen, om nieuwe vormen van mestbewerking te ontwikkelen, om real time meten en monitoren verder te ontwikkelen en zullen we bijdragen aan het onderzoeken van de mogelijkheden van voer- en managementmaatregelen.

We verwachten in 2025 veel belangstelling voor het (mono-)vergisten van mest en voor de productie van groen gas. We zullen waar nodig die ontwikkeling ondersteunen, ook met het oog op de bijmengverplichting van groen gas.

In 2025 zullen we ook blijven inzetten op het ondersteunen van veehouders die willen beëindigen. Behalve dat er op het niveau van individuele ondernemers veel belangstelling voor is, worden door het beëindigen van veehouderijbedrijven bijgedragen aan het verminderen van de genoemde emissies en wordt er ruimte geboden voor de ontwikkeling van de ‘blijvende’ bedrijven.

Tot slot: naast diverse andere activiteiten, zal het verminderen van de schadelijke gevolgen van het gebruik van synthetische gewasbeschermingsmiddelen onze aandacht hebben.

Wat willen we bereiken?

Het meest duurzaam en circulair in Europa

We willen bereiken dat in Brabant de meest duurzame landbouw- en voedselproductie plaatsvindt in Europa, mede doordat er sprake is van gesloten mineralenkringlopen (in plantaardige en dierlijke ketens), zoveel mogelijk emissieloze landbouw naar water, bodem en lucht en de klimaatdoelstellingen worden gerealiseerd. De voedselketens produceren gezond voedsel en landbouwbedrijven dragen bij aan een gezonde leefomgeving.

Hiermee dragen de landbouw- en voedselketens bij aan het Brabants Beleidskader Gezondheid met drie gezonde levensjaren erbij voor elke Brabander in 2030. Dit houdt verband met de hoofddoelstellingen van de uitvoeringsagenda landbouw en voedsel met name op het gebied van meest duurzame circulaire landbouw- en voedselproductie in Europa. Hierbij zijn indicatoren als een dalende trend in fijnstof emissie vanuit de veehouderij opgenomen in relatie tot de gezonde leefomgeving en het verminderen van emissies uit de landbouw. Maar ook het stimuleren van continue monitoring van emissies en de maatregelen vanuit het Schone lucht akkoord dragen bij aan de gezonde levensjaren van de Brabander. In 2025 ronden we het project “beter benutten biologische combiluchtwassers in de varkenshouderij” af.

Indicatoren

- Stikstof- en fijnstof emissie veehouderij in Brabant

Streefwaarden	nulmeting	2022	2023	2025
Kton fijnstof per jaar	1,7 kton (2021)	1,6 kton	1,4 kton	dalend
Kton fijnstof per jaar	15,3 kton (2019)	14,6 kton	13,7 kton	dalend

Wat gaan we daarvoor doen?

Realiseren uitvoeringsagenda mest

De inzet van de uitvoeringsagenda mest is gericht op het benutten van organische stoffen en mineralen uit kwalitatief hoogwaardige dierlijke meststoffen in de diverse systemen van kringlooplandbouw. In de uitvoeringsagenda ligt de focus nadrukkelijk op het samenwerken met partners en het reageren op initiatieven uit de samenleving. Bij die initiatieven zorgen we in 2025 niet alleen voor financiële en mentale ondersteuning, maar ook willen we initiatiefnemers ons netwerk intrekken zodat ze voor hun R&D-activiteiten aansluiting zoeken bij ontwikkelingen in Brabant. Wij willen in 2025 verder streven dat onze provincie als meest innovatieve regio voor hightech in Europa ook een groene proeftuin is voor duurzame, innovatieve oplossingen.

De samenwerking tussen de (zand)provincies én de samenwerking tussen de proeftuinen Boerderij v.d. Toekomst Zuid-Oostelijk Zand, Vredepeel, Agroproeftuin de Peel zijn belangrijke initiatieven om deze ambitie waar te gaan maken. Deze laatste maakt inmiddels deel van de Fieldlabregeling zoals door het Ministerie van LNVN geïnitieerd. Een fieldlab is een fysieke praktijkomgeving met testlocaties waar regionale overheden, bedrijven, onderwijs en kennisinstellingen, burgers, samenkomen om nieuwe technologieën en sociale innovaties te ontwikkelen, ermee te experimenteren, te demonstreren, ervan te leren, op te schalen, te implementeren en/of onderzoek naar te doen.

Pilot Real-Time meten

In 2024 en 2025 voeren we de pilot meten is weten uit op circa 25 locaties in Noord-Brabant en stellen we een meetvoorschrift op voor het meten van stalemissies. Dit zal helpen in de ontwikkeling van middel naar doelvoorschriften. Dit wordt gefinancierd vanuit rijksmiddelen.

Streefwaarden	2025
Aantal praktijkbedrijven waarop gemeten wordt in het kader van deze pilot	25

Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij, Akkerbouw en Zoogkoeienhouderij

De afgelopen jaren heeft de Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij ontwikkeld tot een veel gebruikt instrument voor melkveehouders die hun bedrijfsvoering op een meer extensieve manier vormgeven. Inmiddels is –onder andere met inzet van rijksmiddelen- de periode van ondersteuning verlengd van 3 naar 5 jaar en wordt het aantal deelnemers verhoogd naar 650.

In de akkerbouw is het afgelopen jaar geëxperimenteerd met een biodiversiteitsmonitor Akkerbouw, voor Noord-Brabant in het gebied van de Zuid Westelijke Delta (samen met de provincies Zeeland en Zuid-Holland). Het streven is erop gericht om in 2025 in dat gebied verder op te schalen.

Indicator:

- Implementeren Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw (BMA) bij akkerbouwbedrijven
- Toepassen (eenvoudige natuurinclusieve maatregelen) bij Biodiversiteitsmonitor melkveehouderij

Streefwaarden	Nulmeting	2025
Implementeren Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw	n.v.t.	30
Toepassen Biodiversiteitmonitor melkveehouderij (cumulatief)	190 (2021)	650

Wat willen we bereiken?

Economisch toonaangevend zijn binnen Europa

Het Brabantse landbouw- en voedselsysteem is in 2030 een vooraanstaande Europese speler: zeer innovatief en met een sterke concurrentiepositie. De sector rendeert door (nieuwe) economische en maatschappelijke verdienmodellen in grote internationale en kleine regionale ketens. Bovendien zijn nieuwe (biobased) bedrijfstakken tot ontwikkeling gekomen op het snijvlak van landbouw en voedsel en respectievelijk hightech, biobased bouwen, ICT, chemie en gezondheid. Brabant blijft exporteur van geavanceerde voedselproductiesystemen.

We willen het innovatieve ecosysteem van landbouw- en voedselsector in Brabant blijven ondersteunen.

Indicatoren:

- Ontwikkeling van bedrijvigheid in nieuwe eiwitten in aantallen bedrijven en werknemers (5% groei per jaar)

Streefwaarden	nulmeting	2025
Groei per jaar	45 (2022)	5%

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteunen en/of geformeerde consortia op thema nieuwe eiwitten of nieuwe verwerkingstechnieken

In 2022 is de provincie Noord-Brabant de Green Deal Eiwitrijke gewasketen (GDE) aangegaan. Dit zal in 2025 doorgezet worden. Deze Green Deal beoogt een goed verdienmodel voor boeren met het telen van stikstofbindende vlinderbloemigen, draagt bij aan een versnelling van de eiwittransitie en daarmee aan een betere balans tussen plantaardige en dierlijke eiwitten in het eetpatroon. Dit alles sluit goed aan bij het provinciale beleid aangaande de eiwittransitie.

Diverse regio's zetten zich in voor intensievere ketensamenwerking. Hiertoe worden activiteiten opgezet voor verbetering van verbinding en opschaling van regionale initiatieven op het gebied van teelt, veredeling en verwerking. Ook de inzet van innovatieve technologieën die leiden tot duurzame en gezonde producten maakt hier onderdeel van uit. Daar in Noord-Brabant een groot aantal bedrijven actief is in de voedselverwerkende industrie, dit in combinatie met een sterk ontwikkelde hightechsector, biedt deelname aan de GDE deze bedrijven kansen voor verdere groei. Maar ook een intensievere samenwerking tussen ketenpartners en (door)ontwikkeling van kennis en innovatie ligt in het verschiet, waardoor het lokale ecosysteem wordt versterkt.

Indicator:

- Aantal ondersteunde en/of geformeerde consortia op thema nieuwe eiwitten of nieuwe verwerkingstechnieken (aantal: 2)

Stimuleren kleine betekenisvolle projecten door Landbouw Innovatie Brabant

Met de Landbouw Innovatie Brabant (LIB) zullen we innovaties blijven aanjagen en ondersteunen die bijdragen aan duurzame en vitale land- en tuinbouw die een bijdrage levert aan de kwaliteit van het platteland met maatschappelijke verankering. Bijdragen aan systeemverandering staat centraal in het ondersteunen van innovaties met daarin sleutelbegrippen als waarde creatie, kringlooplandbouw en doorontwikkeling. LIB doet dit op een laagdrempelige manier door vroeg in het innovatieproces vanuit de optiek van de primaire sector (vanuit de brede omgeving gezien) ondersteuning te bieden door o.a. in

contact brengen met juiste netwerk, ondersteuning in het opwerken van idee tot project, financiële bijdrage en nazorg/doorontwikkeling.

Het LIB is in 2023 geëvalueerd. Een belangrijke aanbeveling was dat de innovaties en innovatoren nog meer worden verbonden aan een breder kennis-ecosysteem. Zie ook Statenmededeling Landbouw Innovatie Noord-Brabant Evaluatie en vervolg 2024-2027.

indicator:

- Aantal initiatieven ondersteund door LIB

Streefwaarden	2025
Aantal ondersteunde initiatieven	30

Wat willen we bereiken?

Natuur- en landschapsinclusief zijn in 2030

De Brabantse landbouw is in 2030 landschaps- en gemeenschapsinclusief en vervult daarmee een vitale rol in natuur- en landschapontwikkeling en het beheer daarvan. Er is een herkenbare verbinding tussen stad en platteland, tussen producent en consument (voedsel, leefbaarheid dorpen) en met de Brabantse samenleving als geheel (zorg, groene energie, landschap en natuur, recreatie).

Wat gaan we daarvoor doen?

Begeleiden bedrijven bij hun omschakeling naar natuurinclusief

We zetten in 2025 de ondersteuning voort van agrariërs die willen omschakelen richting een meer natuurinclusieve bedrijfsvoering. Naar aanleiding van de evaluatie van het instrumentarium voor het stimuleren van natuurinclusieve landbouw wordt de rol van het businessplan geschrapt en vervangen door de brede inzet van deskundige coaches, die ondernemers kunnen helpen bij verschillende aspecten van natuurinclusieve bedrijfsvoering. Ook de provinciale Beleidsregel grond voor Natuurinclusieve landbouw, waarbij provinciale grond (met kwalitatieve verplichtingen en aangepaste pachtprijs), ten behoeve van extensivering naar twee grootvee-eenheden (gve) per hectare, via erfpacht beschikbaar wordt gesteld, zal worden voortgezet. Voor beide instrumenten geldt dat de belangstelling geen grote pieken kent maar gestaag doorzet. Daarnaast gaan we extra inzetten op het nader definiëren van natuurinclusieve landbouw en het ontwikkelen van leergemeenschappen. Op basis van gedeelde gebiedsopgaven stimuleren we samenwerking tussen agrariërs onderling en met de andere gebiedspartijen, zoals terrein behorende organisaties, waterschap, GOB, gemeenten en BPG (Brabants Particulier Grondbezit). Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van de financiële middelen van het Rijk. En waar nodig faciliteren we gebiedsprocessen op maat om de natuurinclusieve bedrijfsvoering rendabel te krijgen (via kavelruil en in afstemming met de natuurdoelen). Zie ook Statenmededeling Uitvoering Natuurinclusieve Landbouw

Streefwaarden	nulmeting	2025
Aantal begeleide bedrijven bij hun omschakeling naar natuurinclusief (incl. businessplan)	80	20

Organiseren van bijeenkomsten voor kennisontwikkeling/uitwisseling op inspiratiebedrijven

Natuurinclusieve landbouw staat nog aan het begin en kent een flinke kennisachterstand vergeleken met de gangbare en biologische landbouw. Veel agrariërs die een stap overwegen naar omschakeling hebben vragen over de natuurinclusieve maatregelen en hun impact op de productie, kosten en baten,

afzetmarkten, enzovoort. Met financiële ondersteuning zijn twaalf inspiratiebedrijven natuurinclusieve landbouw operationeel. Bedrijfsadviseurs zijn vaak nog gewend om te werken met gangbare bedrijfsmodellen en denkwijzen die uitgaan van een zo hoog mogelijke productie via inzet van hulpstoffen. Mede met de hulp van de inspiratiebedrijven worden er in 2025 weer bijeenkomsten georganiseerd, om zo kennisontwikkeling/uitwisseling te vergroten.

Indicator:

- Aantal bijeenkomsten georganiseerd voor kennisontwikkeling/uitwisseling op inspiratiebedrijven. (aantal: 30 per jaar)

Geven van omschakeladviezen biologische landbouw (melkvee en akkerbouw)

Door het aanbieden van adviseurs die adviesgesprekken voeren met melk- en vleesveehouders en akkerbouwers/groentetelers die de overstap naar biologisch overwegen zetten we in 2025 in om meer biologische landbouw in Brabant te realiseren. Voorlopig zetten we in op totaal dertig ondernemers. Op bedrijfsniveau worden de te nemen stappen in kaart gebracht. Voor agrariërs die willen doorgaan, worden in 2025 oriëntatie cursussen georganiseerd, waar ze gezamenlijk aan kunnen deelnemen.

Streefwaarden	2025
Aantal uitgebrachte omschakeladviezen biologische landbouw (melkvee en akkerbouw)	8 (totaal 30)

Gronden voor Graasdierhouderijen

De minister van LNV heeft € 22,5 mln. beschikbaar gesteld om vooruitlopend op de uitvoering van het BPLG graasdierhouders te ondersteunen bij het extensiveren van hun bedrijf in gebieden rond Natura 2000, natte natuurplek en in de beekdalen. In deze gebieden is het wenselijk grasland als grondgebruik te behouden om onze beleidsdoelen ten aanzien van natuur en water te realiseren, terwijl de trend is dat grondgebruik intensiveert met andere gewassen. De hoge grondprijzen zijn hierin een belangrijke factor. Onze aanpak daarbij is dat we grondeigenaren in genoemde gebieden -die zich vastleggen op het langdurig gebruiken van gronden als grasland- compenseren voor de waardedaling van de gronden die het gevolg is van die (vrijwillige aangegeven) gebruiksbeperking. Op die manier blijven de gronden beschikbaar voor graasdierhouders. We willen onze aanpak zo vormgeven dat deze zowel voor blijvende als stoppende agrariërs aantrekkelijk is. In 2025 willen we, vooruitlopend op het staatssteunproof vaststellen van een eventuele regeling voor het langjarig vastleggen van gebruik als grasland, het behoud van grasland voor een kortere periode ondersteunen via bestaande instrumenten als aan- en verkoop van grond en de verpachting van provinciale grond. Met het beschikbare budget verwachten wij uiteindelijk rond 1.400 hectare langdurig te kunnen behouden voor graasdierhouderij.

Aanpak piekbelasting

In het kader van de aanpak Piekbelasting stikstof ondersteunt de provincie –in belangrijke mate met rijksmiddelen- veehouders die in aanmerking komen voor de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderij (+). In beginsel staan de betreffende veehouders voor de keuze om te innoveren, verplaatsen, extensiveren of te beëindigen. Veehouders kunnen zelf aangeven of ze gebruik willen maken van een dergelijke ondersteuning.

Ondersteunen van veehouders bij besluitvorming LBV(+)

Streefwaarden	2025
---------------	------

Aantal ondersteunde veehouders (cumulatief vanuit 2023) 500

Wat willen we bereiken?

Versterken gemeenschapsinclusief

We willen de verbinding tussen de diverse ketens en de burger versterken. Het resultaat is dat de Brabanders (weer) trots zijn op de landbouw- en voedselsector. De sector is dicht bij de burger gekomen en meer verbonden door onder andere meer kennis van de rol en herkomst van voedsel en van het belang van het buitengebied. Er vindt een verschuiving plaats naar meer voedsel van dichtbij en de landbouw levert een bijdrage aan maatschappelijke en ecosysteemdiensten. Brabanders waarderen het voedsel, het buitengebied, het groen in de stad en de makers, ontwikkelaars en beheerders ervan. De landbouw- en voedselketens worden beleefd als belangrijk onderdeel van de brede welvaart in Brabant.

Steeds meer maatschappelijke opgaven komen samen op één en dezelfde bedrijven binnen de gehele sector en keten. Zo willen we méér dierenwelzijn, minder emissies die schadelijk zijn voor de mens en natuur en een betere bodem- en waterkwaliteit. Deze vraagstukken vragen om een vernieuwingsslag in de veehouderij. Die vernieuwing brengt onzekerheden met zich mee: kan dit financieel uit? Hoe valt een nieuwe koers binnen ons gezin? Vraagstukken die jonge boeren bezighouden en medebepalend zijn óf en hoe zij het bedrijf voort gaan zetten. De provincie wil in 2025 verder bijdragen aan het toekomstperspectief voor jonge boeren. De komende tijd gaan we verder samen met jonge boeren bekijken wat er nodig is om dat toekomstperspectief in te vullen door verdere uitvoering te geven aan het Plan van Aanpak Jonge Boeren.

Indicatoren:

- Gemiddelde waardering burgers voor de agrifoodsector in Brabant (op niveau of verbetering van waardering)

Streefwaarden	nulmeting (landelijk niveau)	2023	2025
Gemiddelde waardering schaal van 1-7	5,01 (2020)	5,04	Op niveau of verbetering

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteunen boer-burger initiatieven

De provincie organiseert/ondersteunt in dat verband een aantal evenementen die bijdragen aan een verbeterde boer-burgerrelatie. Dat doen we door, in het verlengde van de afgelopen jaren, ontmoetingen te organiseren, voorlopers in het zonnetje te zetten en op uiteenlopende manieren te berichten over de producent én de consument. Via de Dutch Design Week (DDW) en de Embassy of Food brengen stimuleren we dat burgers op een onverwachte manier kennis verkrijgen van de ontwikkelingen in de landbouw- en voedselsector.

Indicator:

- Ondersteunde initiatieven (aantal: 1)

Korte Ketens

De landbouw- en voedselketens spelen een rol in de brede welvaart in Brabant. Korte ketens worden gezien als een manier om bij te dragen aan diverse doelstellingen rondom de verduurzaming van de

agrifoodsector, vanuit de gedachte dat een directe afzet aan de consument kan zorgen voor een beter verdienmodel voor de ondernemer. De afgelopen jaren is gebleken dat veel korte keten initiatieven uitdagingen hebben, onder andere op het gebied van logistiek en data, maar ook financieel. De provincie doet (o.a. via het LIB) ervaring en kennis op en wil korte ketens stimuleren.

Streefwaarden	2025
Aantal ondersteunde initiatieven	3

Beleidskaders en uitvoeringsagenda's

Beleidskaders

- Omgevingsvisie
- Beleidskader Landbouw en Voedsel 2030

Uitvoeringsagenda's

- Uitvoeringsagenda mest
- Uitvoeringsagenda Landbouw en Voedsel 2022-2023

Inzet verbonden partijen

Voor het realiseren van de doelstellingen uit dit begrotingsprogramma wordt vooral op het gebied van innovatie nauw samengewerkt met de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij en de regionale ontwikkelingsmaatschappijen AgriFood Capital, Rewin en Brainport Development.

Nadere informatie over verbonden partijen staat in de paragraaf Verbonden partijen.

Ontwikkelingen en onzekerheden

Met name de landelijke ontwikkelingen zullen ook het komend jaar een sterke invloed hebben op dit beleidsprogramma. We spelen hierop in met als uitgangspunt het in 2022 vastgesteld beleidskader Landbouw en Voedsel 2030 en het doorzetten van de Uitvoeringsagenda 2022-2023 (tot het moment dat de Uitvoeringsagenda 2024/2027 is vastgesteld)

Wat mag het kosten?

Toelichting op de verschillen tussen begroting 2025 en begroting 2024

Lasten

Voor 2025 zijn er nu nog zeer beperkte middelen beschikbaar (€ 0,5 mln.). Dit aangezien de middelen voor 2025 (en verder) beschikbaar komen via de Uitvoeringsagenda Landbouw en Voedsel 2024-2027, waarvan de begrotingswijzigingen bij de slotwijziging 2024 worden verwerkt (en daarmee nu niet zichtbaar zijn in de Begroting 2025). De lasten in 2024 van € 20,7 mln. betreffen voor € 7,6 mln. eigen middelen en voor € 13,1 mln. Rijksbijdrages (met name Versnellingsmiddelen NPLG). Inmiddels is het verlengingsverzoek door het Rijk gehonoreerd en kan de resterende, nog niet geraamde middelen ad € 32,7 mln. worden ingezet in 2025 en verder. De begroting zal hier bij het eerstvolgende S&V moment op worden aangepast.

Baten

Het verschil in baten van € 13,8 mln. betreft met name de Rijksbijdrage Versnellingsmiddelen (€ 11,4 mln. in 2024, € 0 mln. in 2025). Het bij de lasten aangehaalde door het Rijk gehonoreerde verlengingsverzoek zal ook leiden tot een wijziging van de baten voor 2025 en verder voor een bedrag van € 32,7 mln.

**7. Landbouw en
voedsel**

Bedragen x € 1.000		Realisatie	Begroting 2024	Begroting 2024	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2023	oorspronkelijk	na wijz.	2025	2026	2027	2028
<u>Lasten</u>								
	Programmalasten	8.534 N	40.939 N	20.699 N	487 N	242 N	227 N	37 N
	Toerekening organisatiekosten	4.896 N	2.647 N	5.730 N	7.280 N	6.067 N	6.067 N	2.647 N
Totaal Lasten		13.430 N	43.586 N	26.428 N	7.767 N	6.309 N	6.294 N	2.684 N
<u>Baten</u>								
	Programmabaten	3.300 V	37.830 V	15.618 V	1.806 V	80 V	100 V	0
	Baten toerekening organisatiekosten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten		3.300 V	37.830 V	15.618 V	1.806 V	80 V	100 V	0
Saldo van baten en lasten		10.130 N	5.755 N	10.810 N	5.961 N	6.229 N	6.194 N	2.684 N
<u>Reservemutaties</u>								
	Storting in reserves	2.230 N	40 N	2.375 N	60 N	80 N	100 N	0
	Onttrekking aan reserves	831 V	205 V	4.123 V	205 V	205 V	190 V	0
Resultaat incl. reservemutaties		11.529 N	5.590 N	9.062 N	5.816 N	6.104 N	6.104 N	2.684 N

(bedragen x € 1.000)	Realisatie jaarrekening 2023	Begr. 2024, na wijziging	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Storting in reserve	2.230 N	2.375 N	60 N	80 N	100 N	-
Reserve Landbouw	2.230 N	2.375 N	60 N	80 N	100 N	-
Onttrekking aan reserve	831 V	4.123 V	205 V	205 V	190 V	-
Res. Essent Investeringsagenda	626 V	-	-	-	-	-
Reserve Landbouw	205 V	4.123 V	205 V	205 V	190 V	-
Eindtotaal	1.399 N	1.749 V	145 V	125 V	90 V	-

